
DICHTERBIJ

De profeet van vijf jaar

Gerard Lohuis

Ze schuifelt voorzichtig over straat en houdt zich vast aan haar fiets die dienst doet als een rijbare wandelstok. Steeds weer komt een schuldgevoel bij me naar boven wanneer ik haar in de lange, grijze regenjas voorbij zie komen. Onder de jas hangen haar kleren als vossen gedrapeerd om een mager lichaam. Ze heeft smetvrees en vindt het moeilijk om andere kleren aan te trekken. De jaren hiervoor heeft ze zich minimaal drie keer per dag gedoucht. Ze werd daar zo moe van dat ze het niet meer kon opbrengen zich überhaupt te wassen. Ze kon dan niet meer stoppen met wassen en verschonon, zodat ze zich maar niet meer wast en wekenlang dezelfde kleding draagt. Haar gezicht is grauw en lange haren hangen onverzorgd voor haar glurende ogen. Ze bespiedt haar eigen omgeving alsof er ieder moment iets engs op haar kan afkomen. Zo staat ze in het leven, ontzettend bang om de controle te verliezen en juist daardoor is ze de regie over haar leven kwijtgeraakt. De angst is allesoverheersend en daardoor komt ze niet meer aan de realiteit toe. Alsof ze in haar eigen film rondloopt. Om haar schoenen heeft ze op ingenieuze wijze plastic zakjes vastgemaakt, wat voor een voorbijganger die er niet op let, nauwelijks opvalt. Ik heb met haar te doen maar kan niets voor haar doen.

Samen met een politie-agent ben ik enkele jaren geleden bij haar aan de deur geweest. Ze was in paniek naar het politiebureau gerend omdat enkele kwajongens haar schuurtje hadden vernield. De nietsvermoedende agent bracht haar, nadat ze aangifte had gedaan, naar huis en schrok zich te pletter toen hij in huis de puinhoop zag. Twee dagen er na liep ik met hem door een verwilderde tuin en zag hoe het onkruid enkele gecultiveerde plantjes volledig had overwoekerd. De deur bleef dicht ondanks de aankondiging van de agent dat hij nog eens terug wilde komen. Twee dagen later stond ik onaangekondigd weer voor haar deur en deed ze wel open. Ze wist vervolgens niet welk excuus ze uit de kast moest halen om haar bijzondere woonomstandigheden te rechtvaardigen zodat ze mij weer weg kon sturen. Helaas voor haar waren mijn zorgen oprecht en gemeend en op zo'n moment ben ik moeilijk weg te sturen. Ik stond buiten in haar tuin een half uurtje met haar te kletsen, want ik mocht beslist niet binnenkomen. De penetrante stank en de tot het plafond opgestapelde dozen in de gang, deden het ergste vermoeden. Ze kwam zo fragiel en kwetsbaar over dat ik na enige tijd bang was dat het gesprek haar zo veel energie kostte, dat het haar wel eens fataal zou kunnen worden. Ze verwees me uiteindelijk naar haar bewindvoerder in een naburig dorp die haar geldzaken zou regelen.

Het telefoongesprek met de bewindvoerder maakte het er voor mij niet gemakkelijker op. Deze was volkomen ingepalmd door haar en hij was iedere kritische blik verloren toen hij opperde dat het met haar wel goed zou gaan zo lang hij zich met haar kon bemoeien. En ik moest me er vooral niet mee bemoeien want dan zou het misschien helemaal mis gaan. Iedere suggestie van mijn kant dat het nu slecht met haar ging, bagatelliseerde hij met zijn opmerking dat hij haar al jaren zo kende en dat er niets veranderde. Van samenwerken wilde de bewindvoerder niets weten en vanaf dat moment wist ik dat zij door deze charlatan werd opgelicht.

Met behulp van de agent werd het vandalisme bij haar gestopt zodat ze weer op haar manier, rustig kon leven. Met behulp van enkele listen zorgde ik er met de woningbouwvereniging voor dat haar woning leefbaarder werd en enkele noodzakelijke verbeteringen in de woning werden aangebracht. Toen die klus geklaard was, ging de deur weer dicht. Vanaf dat moment ben ik in gewetensnood geraakt en na diverse gesprekken met deskundigen en familieleden ben ik er niet in geslaagd een bevredigend antwoord te vinden. Er is geen gevaar voor zichzelf of de omgeving en het lijkt erop dat ze min of meer bewust dit leven leidt. Ik heb daar nog steeds geen vrede mee en dat gevoel wordt telkens versterkt wanneer ik haar op straat voorbij zie komen. Zoals vanmorgen weer is gebeurd. Ik ben met mijn jongste zoon van vijf jaar op weg naar school en we zien haar voorbij komen. Mijn zoon kijkt me indringend aan en drukt onverbiddelijk op mijn geweten wanneer hij zegt: "papa, daar moet jij wat aan gaan doen en nu wil ik naar school". Hij moest eens weten.